

Joroinen

Hyvinvoinnin vuosiraportti 2022
Joroisten kunta

Hyväksytty valtuustossa 12.6.2023 § 26

Sisällys

1. JOROISTEN KUNTASTRATEGIAN PAINOPISTEET JA LINJAUKSET	3
2. HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ERILLISOHJELMAT JA SUUNNITELMAT	3
3. HYVINVOINTISUUNNITELMA.....	3
4. HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2022	4
5. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ 2022	11
6. HYTE-KERROIN	11

1. JOROISTEN KUNTASTRATEGIAN PAINOPISTEET JA LINJAUKSET

Joroisten kuntastrategia on valmisteilla. Kuntalain 7. luvun 37§:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon muun muassa kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen.

2. HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ERILLISOHJELMAT JA SUUNNITELMAT

Joroisten kuntastrategia 2018–2022 ([pdf](#))

Joroisten kiinteistöstrategia 2019–2025 ([pdf](#))

Vuokra-asuntostrategia 2020–2025 ([pdf](#))

Joroisten kunnan ilmasto-ohjelma ([pdf](#))

Varkauden ja Joroisten yhteinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 ([pdf](#))

Kotouttamisohjelma 2021–2025 ([pdf](#))

Valmiussuunnitelman yleinen osa ([pdf](#)) hyväksytty 16.3.2020

3. HYVINVOINTISUUNNITELMA

Joroisten hyvinvointisuunnitelma pohjautuu [laajaan hyvinvointikertomukseen](#).

Hyvinvointisuunnitelma sisältää arjen turvallisuussuunnitelman ja osallisuussuunnitelman.

Joroisten laajan hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet vuosille 2021–2025 ovat:

- I. Päihteiden käytön ehkäisy ja mielen hyvinvointi
  - Alaikäiset ovat päihteettömiä
  - Lasten ja nuorten mielenterveys vahvistuu
  - Aikuisten ja ikäihmisten mielenterveys vahvistuu
- II. Turvallisuuden vahvistaminen
  - Ketään ei kiusata
  - Väkivaltaa ei sallita
- III. Terveellisten elintapojen edistäminen
  - Terveyttä edistävä liikunta vahvistuu
  - Ylipaino vähenee
- IV. Osallisuuden vahvistaminen
  - Nuorten kokemus osallisuus vahvistuu
  - Kuntalaisia osallistavat ja vaikutusmahdollisuuksia lisäävät toimintatavat ovat käytössä
  - Vaikutusten ennakoarviointi päätöksenteossa (EVA) otetaan käyttöön

4. HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2022

PÄIHTEIDEN KÄYTÖN EHKÄISY JA MIELEN HYVINVOINTI				
TAVOITE	HUOMIOI ERITYISESTI	TOIMENPITEET 2022	VASTUUTAHO	SEURANTA-INDIKAATTORIT
Alaikäiset ovat päihteettömiä	tupakka, nuuska, alkoholi, huumeet 8. ja 9.lk, lukio 1. ja 2. lk.	<p>PAKKA-toimintamallin vahvistaminen yhteistyössä Varkauden ja Leppävirran kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p>Päihdeaiheiset vanhempanillat ja -tilaisuudet lasten arkiympäristössä</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p>Camera Obscura-toimintamalli 12–17-vuotiaille</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p>Tupakkapolkumalli yläkoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p>Huumeet: Viestintä eri huumausaineidenvaikutuksista ja kokeilun riskeistä</p> <ul style="list-style-type: none"> Ehkäisevä päihdetyön ryhmä (Rukkanen) <p>Huumeiden puheeksi ottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut 	<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Koulut</p> <p>Hyvinvointipalvelut (nuoriso-, kulttuuri ja liikuntatoimi)</p> <p>Sote</p>	<p>Kouluterveyskysely:</p> <p>Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. lk. v. 2019 13, v. 2021 3,8</p> <p>Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9.lk. v. 2019 14, v. 2021 3,8</p> <p>Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9.lk. v. 2019 5,4, v. 2021 1,3</p> <p>Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. v. 2019 18,8, v. 2021 16,3</p> <p>Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9.lk v. 2019 14,3, v. 2021 3,8</p> <p>Kunnan omat mittarit: Päihdeaiheisten vanhempaniltojen lukumäärä, yksi</p>

		<p>Päihitteettömyyden tukeminen koko kunnan palveluissa ja puheeksi ottavan kulttuurin vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joroisten kunta on savuton kunta <p>Ehkäisevän päihdetyön vuosikello</p> <ul style="list-style-type: none"> • laadittu EPT-ryhmässä 		
<p>Lasten ja nuorten mielenterveys vahvistuu (0–17 v)</p>		<p>Lapset puheeksi-toimintamalli</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Varhainen vuorovaikutus (VaVU)</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Vahvuutta vanhemmuuteen</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Parisuhteen puheeksi ottamisen työkalupakki</p> <ul style="list-style-type: none"> • on ollut käytössä varhaiskasvatuksessa <p>Strategiamenetelmä (ADHD)</p> <ul style="list-style-type: none"> • koulutusta ei ole ollut varhaiskasvatuksessa, mutta nepsykoordinatorien järjestämälle kurssille on vaka-ikäisten lasten perheiden ollut mahdollisuus osallistua <p>Monitoimijainen yhteistyömalli</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 	<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Koulut</p> <p>Hyvinvointipalvelut</p> <p>Sote</p>	<p>Sotkanet: Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0–17-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä v. 2018 10,8, v. 2019 8,6</p> <p>Kouluterveyskysely: Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista</p> <p>Vuosilta 2019 ja 2021 ei ole tilastotietoa</p>

		<p>Tunteiden Tuuli menetelmän vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Mielenterveyden puheeksi otot</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Masennusseula RBDI-nuorille</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytössä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa laajoissa terveystarkastuksissa sekä tarpeen mukaan <p>Harrastustoiminta ja mielekäs tekeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Lapset puheeksi – toimintamalli</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Koulupoissaoloihin puuttumismalli</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Mielenterveyden vahvistamisen huomiointi varhaiskasvatuksessa ja koulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • ei ole toteutunut <p>IPC-ohjaus- ja neuvontamenetelmä</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 		<p>Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneet % 8. ja 9 v. 2019 11,8, v. 2021 11,4</p> <p>Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista v. 2021 27,5 %, vuodelta 2019 ei ole tietoa</p> <p>Kunnan omat mittarit:</p> <p>IPC menetelmäkoulutuksen käyneen henkilöstön määrä, kaksi kouluttautunut ja yksi kouluttautumassa</p> <p>Lapset puheeksi koulutuksen käyneen henkilöstön määrä, v. 2022 22 hlöä</p> <p>Lapset puheeksi keskustelujen määrä, LP-keskusteluja pidetty Vasu-keskustelujen yhteydessä</p>
Aikuisten ja ikäihmisten mielen-terveys vahvistuu		<p>Masennusseula (BDI) aikuisille perusterveydenhuollossa</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytössä tarpeen mukaan <p>Mielenterveystaitojen vahvistaminen, (MTEA1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • koulutusta tarjottu <p>Mielenterveys-osaamisen lisääminen (MTEA 2) aikuisten mielen-terveyden ensiapu)</p>	Sote Mieliteko-ohjelma	<p>Sotkanet:</p> <p>Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä v. 2020 29, v. 2021 35,9</p> <p>Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 75 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavan ikäistä v. 2019 77,8, v. 2020 83,1</p> <p>Kunnan omat mittarit:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> terveyskeskuksen vastaanotosta yksi hoitaja käynyt koulutuksen <p>Mieliteko-ohjelman toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut 		MTEA 2 koulutuksen käyneen henkilöstön määrä
--	--	--	--	--

TURVALLISUUDEN VAHVISTAMINEN				
TAVOITE	HUOMIOI ERITYISESTI	TOIMENPITEET 2022	VASTUUTAHO	SEURANTA-INDIKAATTORIT
Ketään ei kiusata	4. ja 5.lk	MiniVerso vertaissovittelumalli <ul style="list-style-type: none"> koululla käytössä Verso 	Varhaiskasvatus Koulu	Miniverso -koulutuksen käyneiden määrä Kouluterveyskysely
		<u>KiVa Koulu</u> - kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma, KiVa- vastuuopettaja <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p>Prokoulu-toimintamalli</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p><u>Ankkuri</u> ennalta ehkäisevän toiminnan moniammatillisen ryhmän konsultoinnin hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut <p>Yhteisöllisen oppilashuollon vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> toteutunut 	Ankkuri	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. v. 2019 7,1, v. 2021 10,8 Vähintään yksi hyvä kaveri % 4 ja 5 v. 2019 ja v. 2021 100 % Kunnan omat mittarit: Yhteisöllisten oppilashuoltoryhmien tapaamisten lukumäärä, jossa käsitelty kiusaamista

<p>Väkivaltaa ei sallita</p>	<p>Vanhempien tai huolta pitävien väkivalta lapsiin</p>	<p>Seksuaali-, tunne- ja turvataitokasvatus nuorille</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Väkivallattoman vanhemmuuden tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • väkivalta on yhtenä aiheena ensimmäistä lasta odottavien lasten perhevalmennuksessa <p>Puheeksi otto ja riskinarviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytössä lasta odottavan perheen voimavaramittari, laajat terveystarkastukset toteutuvat neuvolapalveluissa <p>Ehkäise lähisuhdeväkivaltaa – puheeksi ottamisen ja ohjaamisen polku</p> <ul style="list-style-type: none"> • ei ole käytössä sotessa <p>Lähisuhdeväkivallan kartoituslomake, THL</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytössä sotessa <p>HOTUS-hoitosuositus; lasten kaltoinkohtelun tunnistamisen menetelmät**</p> <ul style="list-style-type: none"> • käsitelty laajennetussa johtoryhmässä <p>MARAK (moniammatillinen riskinarviointi vakavan parisuhdeväkivallan uhrien auttamiseksi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistyössä Varkauden kanssa <p>Ankkuri (perheväkivaltatyö, asiakkaiden ohjautumisen vahvistaminen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 	<p>Sote</p> <p>Ankkuri</p>	<p>Kouluterveyskysely:</p> <p>Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan</p> <p>v. 2019 16,7, v. 2021 17,1</p> <p>Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdotetta tai ahdistelua vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista</p> <p>v. 2019 20,7 %, v. 2021 23,8 %</p> <p>Kunnan omat mittarit:</p> <p>MARAK työryhmien kokoontumisten lukumäärä, v. 2022 kymmenen kertaa</p>
------------------------------	---	---	----------------------------	--

TAVOITE	HUOMIOI ERITYISESTI	TOIMENPITEET 2022	VASTUU TAHO	SEURANTA-INDIKAATTORIT
Terveyttä edistävä	8 ja 9.lk väh. 1h / pv	Neuvokas perhe <ul style="list-style-type: none"> • ei ole toteutunut 	Varhaiskasvatus	Kouluterveyskysely:
liikunta vahvistuu	liikkuminen ja hengästyttävää liikuntaa Aikuisten tuki- ja liikuntaelin-sairauksien ehkäisy	Kävelyn ja pyöräilyn suosiminen <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut Matalankynnyksen liikuntapaikat <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut Liikkuva varhaiskasvatus, koulu ja opiskeluohjelmien ylläpitäminen <ul style="list-style-type: none"> • menetelmät käytössä Liikuntaneuvonta vähän liikkuville <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut Koulun kerhotoiminta Urheiluakatemia-toiminta <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 	Koulut Hyvinvointipalvelut	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista v. 2019 17,2, v. 2021 23,8 Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. v. 2019 28,3, v. 2021 41,3 Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista v. 2019 18,6, v. 2021 17,3 Sotkanet: Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyys- seläkettä saavat, (16–64 vuotta saavat, %, v. 2019 2,9 %, v. 2020 2,6 %, v. 2021 2,3 % ja v. 2022 2,5 % Tuki- ja liikuntaelinsairaus- indeksi, ikävakioitu, indeksin päivitys päättyi v. 2019, v. 2019 187,4
Ylipaino vähenee	Yläkoululaiset ja lukiolaiset	Painopolku toimii <ul style="list-style-type: none"> • ei ole toteutunut Terveelliset ruokailutottumukset <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut Terveyttä edistävä liikuntaneuvonta <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 	Koulut Hyvinvointipalvelut Sote	Ylipaino, % 8. ja 9. lk. v. 2019 18,6, v. 2021 17,3 lukio 1. ja 2.lk. 2019 20, 2021 23,1

OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN				
TAVOITE	HUOMIOITAVA ERITYISESTI	TOIMENPITEET 2022	VASTUUTAHO	SEURANTA-INDIKAATTORIT
Nuorten kokema osallisuus vahvistuu	Erityisesti koulussa	<p>Kysytään mielipiteitä enemmän</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Wilma kyselyt oppilaille</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Ideariihet oppilaille</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Oppilaskuntien toiminta (alakoulu, yläkoulu ja lukio)</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Nuorisovaltuusto-toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Yhteisöllisen oppilashuollon</p>	<p>Koulut</p> <p>Hyvinvointipalvelut</p>	<p>Kouluterveyskysely: Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % 8. ja 9. v. 2019 31,9, v. 2021 33,8</p> <p>Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9.lk (tutkimustiedon mukaan osallisuus lisää koettua hyvinvointia) v. 2019 30,4, v. 2020 20</p>
		<p>Tapaamisissa on opiskelijoiden edustus</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Nuorten osallisuuden lisääminen-työpajat (Nuorisoalan osaamiskeskus)</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 		
Kuntalaisia osallistavat ja vaikutusmahdollisuuksia lisäävät toimintatavat ovat käytössä		<p>Lapsiparlamentti tai vastaava on käytössä</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytössä oppilaskunnat, ei lapsiparlamenttia <p>Kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut <p>Kuvansin kyläyhdistyksen perustaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • toteutunut 	<p>Koulut</p> <p>Hyvinvointipalvelut</p>	<p>TEAvisari, Kuntajohto: Palveluiden suunnittelu: Kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen Lapsiparlamentti tai vastaava</p>

Vaikutusten ennakoarviointi päätöksenteossa (EVA) otetaan käyttöön		Tehdään päätös ennakoarvioinnin käyttöönottamisesta <ul style="list-style-type: none"> • ei ole vielä toteutunut Käytön seuranta ja arviointi <ul style="list-style-type: none"> • ei ole vielä toteutunut 	Kuntajohto	TEA viisari: Ennakoarvioinnin käyttö kunnan toiminnassa, %
--	--	--	------------	--

5. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ 2022

Tilastojen valossa hyvää on:

- Alaikäisten päihitteettömyys paranemaan päin (kouluterveyskyselyt 2019 ja 2021), samoin mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0–17-vuotiaat (tiedot vuosilta 2018 ja 2019)
- Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneet (8. ja 9. luokan oppilaat), hienoisessa laskussa
- Vähintään yksi hyvä kaveri (4. ja 5. luokan oppilaat), 100 % -> kaikilla on vähintään yksi hyvä kaveri
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvat (8. ja 9. luokan oppilaat), liikkujien määrä lisääntynyt
- Ylipaino on laskussa 8. ja 9. luokkien oppilailla
- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (8. ja 9. luokan oppilaat), merkittävästi laskusuunnassa

Tilastojen valossa parannettavaa on:

- Aikuisten ja ikäihmisten mielenterveys menossa huonompaan suuntaan
- Koulukiusattujen osuus on kasvanut (4. ja 5. luokan oppilaat)
- Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa (4. ja 5. luokan oppilaat), noususuunnassa
- Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua (8. ja 9. luokan oppilaat), nousussa
- Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan yhden tunnin viikossa, voimakkaasti nousussa (v. 2019 28,3 ja v. 2021 41,3)
- Ylipaino on noususuunnassa lukion 1. ja 2. luokan oppilailla
- Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisu oppitunnilla (8. ja 9. luokan oppilaat), noususuunnassa

6. HYTE-KERROIN

Kunnille otetaan käyttöön vuoden 2023 alusta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Jo nyt tehtävä työ tulee siis vaikuttamaan rahoitukseen. HYTE-kerroin lasketaan siihen valittujen indikaattorien pohjalta. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista.

Tulosindikaattorit:

- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan toimintaa väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, mittaavat laajasti pitkäjänteistä, suunnitelmallista tekemistä:

- Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä
- Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
- Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus
- Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja
- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista info ind. 5331
- Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen
- Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä
- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa
- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin
- Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa
- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

HYTE-kerroin euroa/ asukas Joroisissa:

2020	20,2
2021	18,3
2022	19,6

Hyvinvointisuunnitelma on tehty vuosille 2021–2025 ja toimenpiteistä uusimmat ovat jo toteutuneet vuoden 2022 aikana. Jatkossa kunnan johtoryhmä on HYTE-ryhmä ja yhtenä painopistealueena ovat ikäihmiset.